

UTTALE fra Haugesund Turistforening til Nasjonal Ramme for Vindkraft på Land for analyseområdene 15 og 16.

Innledning.

Haugesund Turistforening (HT) er den største foreningen inne friluftslivsaktiviteter på Haugalandet med ca 7140 medlemmer (inkludert lokallagene). HT sitt arbeidsområde dekker kommunene Sauda, Etne, Vindafjord, Tysvær, Bokn, Karmøy, Sveio, Utsira og Haugesund. HT har lokallag i Sauda, Etne, Vindafjord og Sveio Barnas Turlag.

Sveio og Etne ligger i Hordaland fylke og er med i områdene 15 og 16. Det betyr at FNF-Hordaland og Bergen turlag gir uttale i samme områder. HT støtter disse uttalelsene. Områdene burde vært innregulert mer geografisk.

HT er bekymret over at kommunene på Haugalandet ikke var på NVE sitt orienteringsmøte i Oslo om saken. NVE burde etterspør alle kommunene om uttalelser til planen og medvirke til at NVE kan ta avgjørelser på et faglig godt grunnlag vedr natur- og landskapskvaliteter. Også hvor viktige disse områdene er for befolkningens friluftaktiviteter, både til lands, fjells og sjø, og i sitt nærmiljø!

HT ber om at alle områdene som er beskrevet blir ekskludert i det videre arbeidet med rammen, både innledningsvis og avslutningsvis. Disse, for det meste større, sammenhengende naturområdene inneholder natur- og landskapsverdier som er svært viktige både for folkehelse, for biologisk mangfold og for lagring av klimagasser.

Landskapet på Haugalandet er ei smal halvøy hvor eventuelle vindkraftanlegg ville være dramatiske inngrep med store negative konsekvenser for befolkningen.

HT støtter også FNF-Rogaland sin uttale, som også inneholder andre tema for de samme områdene.

Analyseområdene.

Begge analyseområdene med de «ikke-ekskluderte områdene» blottlegger de arealene på Haugalandet som brukes mest til friluftsliv, både nærområdene til befolkningen og de mest høytliggende fjellområdene og nære kyst/fjord-områdene.

Kyst og fjordområdene for Haugalandet er høyt skattet, noe det yrende båtlivet viser. Haugesund Kajakklubb er en sterk voksende klubb med 612 medlemmer i 2017.

HT har etablert seg på Geitungen Fyr utenfor Skudeneshavn på Karmøy. Videre er foreningen i gang å etablere et overnattingssted på Vibrandsøy i Haugesund kommune, og har planer om et slikt tilbud også ved Ryvarden fyr i Sveio kommune ila 2020. På denne måten vil det bli en fin padlerute med enkle overnattingsplasser langs kysten fra Sør-Karmøy via Haugesund til Sveio. Derfra er det muligheter videre nordover i fjordlandskapet.

Sveio kommune.

Områdene som er »ikke-ekskludert» og vist i områdekartet er alle friluftsområder av forskjellig karakter. Trodlavassnipen, Hopsfjellet (reservat), Emberlandsnipen, Sveiofjellet og

Ryvarden er alle populære turmål. Alle turmålene, pluss noen til, finnes i HT sine to turbøker TURTIPS 1 og 2. Disse områdene danner et sammenhengende grøntområde fra Tittelsnes til Viksefjorden.

HT, Barnas Turlag Sveio, <https://barnasturlagsveio.dnt.no> og Sveio Turlag (ikke DNT-lag, <https://www.facebook.com>Sveio-Turlag>) arrangerer turer i alle disse områdene.

<https://haugesund.dnt.no/> <https://haugesund.dnt.no/turer-og-aktiviteter/>

Både vindkraftsøknadene for Sveiofjellet og Ryvarden er trukket av utbyggerne, bl.a på anbefaling fra NVE (Ryvarden). HT har planer om et overnattingstilbud sør for fyret på Ryvarden, som ble initiert av Sveio kommune.

Kystlandskapsparken i Sveio arrangerer også turer og aktiviteter, <http://kystlandskapsparken.no>

Det vises ellers til Sveiokommune sin kommuneplan for 2011 til 2023 vedr viktige naturområder. Også til uttalen fra FNF-Hordaland.

Etne kommune.

Etne kommune er i analyseområde 15. Hovedsakelig er de «ikke-ekskluderte områdene» i kommunen i fjellet. HT har sine hytter i dette området, som ligger langs den T-merkede hovedløypa fra Seljestad i Odda kommune til Olalia Fjellstove i Vindafjord kommune. Det går merkede løyper ned til bebyggelsen fra alle hyttene, også til Sauda. Deler av løypa følger det vernede Etnevassdraget.

Løypa er nasjonal og går under navnet «Gullruta». Deler av området er ikke merket og brukes til både rype og reinsdyr-jakt. Årsmeldingen ligger på nett med antall overnattinger.

Fjellområdet mellom Etne og Skånevik er et mye brukt friluftsområde med løyper og den gamle postveien over fjellet.

Se <http://haugesund.dnt.no/>

Etne Turlag er et underlag av HT, og arrangerer turer ut fra sin kommune.

<http://etne.dnt.no/>

Turbøkene Turtips 1 og 2 inneholder de fleste turforslag i dette området.

Sauda kommune.

Hovedsakelig er de «ikke-ekskluderte områdene» i kommunen i fjellet. Sauda kommune er en stor turistmagnet med et mangfold av hytteområder i alle dalførene i kommunen. Svandalen skisenter er attraktivt for mange tilreisende. Mange, både fastboende og hytteboere utøver et aktivt friluftsliv i disse fjellområdene.

Det er oppgangsløyper til «Gullruta» gjennom Slettedalen til Simlebu, Åbødalen til Sandvasshytta, Nordstøldalen til Storavassbu og Svandalen til Løkjelsvatnhytta.

Skaulenområdet er et populært turmål for de som kan navigere uten T-merkede løyper.

Området går inn i Stavanger turistforening sitt arbeidsområde.

Øvre Sandvatn er en selvbetjent hytte som kan nås fra Breiborgområdet og fra Håradalen i Røldal. Sauda Turlag er et lokallag av HT og har eget turprogram <https://sauda.dnt.no/>

Videre vestover har Friluftsrådet Vest ei bu på vei opp til Hustveitsåta, som har navnet Jonestølen, som var stølsbu for Hustveitgarden nede i lavlandet. www.frivest.no

Turbøkene Turtips 1 og 2 inneholder de fleste turforslag i dette området.

Vindafjord kommune

Hovedsakelig er de «ikke-ekskluderte områdene» i kommunen i fjellet. Olaliområdet er regionens utfartssted med Olalia Fjellstova (50 senger) som turmål. Ut fra Fjellstova er det merket løyper for lokalt bruk. Hovedløypa «Gullruta» kommer fra Løkjelsvatnhytta, og går videre til Opheim.

Det drives kafe det meste av året i Fjellstova. Det er ellers to andre hytter (ca 40 senger til sammen) som står åpne når hovedhytta er stengt. Det er turvei inn fra Opheim i Ølen og Fjellstøl skianlegg i Sandeid.

Videre vises det til de to vinkraftsøknadene på Døldarheia og Bukkanibba, som begge ikke fikk konsesjon. I disse sakene er det gjort KU, slik at verdiene i områdene rundt disse er kjent for NVE, slike som Gråhorjå, Vikeviksfjellet, Skjold og Fuglen. Stokkadalen er et område med spesielle naturkvaliteter med lokale turløyper.

Vindafjord Turlag, lokallag av HT, er nystartet og vil begynne med turprogram neste år. HT arrangerer turer i kommunen.

Mange av turmålene er i turbøkene Turtips 1 og 2. Kommunen har eget turmålpropplegg.

Tysvær kommune

Kommunen har allerede tre vindkraftkonsesjoner. Gudbrandsfjellet, Dalbygda og Gismarvik Industriområde. Ingen er bygd pr. dd.

Resterende områder som ikke er ekskludert er områder som i friluftssammenheng er viktige for regionen, både til lands og til fjords. HT har også her mange arrangerte turer i sitt program. Alle turmålene er beskrevet i turbøkene Turtips 1 og 2. Fjelltopper som Hodnafjellet, Valhest, Ørnen, Lammanuten, Himakånå er populære turmål hele året, da det ikke er særlig mange ukene med snø så nært kysten.

HT har sammen med Tysvær og Bokn kommuner utgitt eget turhefte til alle husstander.

Bokn kommune

Kommunen er på kartet uthevet med myke ekskluderingslinjer. HT arrangerer turer på øyene og har flere turtips i sine turbøker.

Karmøy kommune

Kommunen har en vindkraftkonsesjon på Storøy, nord for hovedøya, i innseilingen til Haugesund. De «ikke-ekskluderte områdene» ligger på Sør-Karmøy. Hele denne delen har et turstinnett og er et meget populært turområde med turhytter. Det er søkt om et

vindkraftprosjekt i området, men ble av NVE bedt om å legge dette til side. Kommunen er imot prosjektet.

Videre er det å anmerke at Sør-Karmøy er et område som flaggermus bruker som hvileplass før videre trekk over Nordsjøen eller ned langs kysten til kontinentet, ref Leif Gjerde <http://www.flaggermus.no/>

HT driver Geitungen fyr som turistforeningshytte, sør for Skudesneshavn. HT arrangerer turer i kommunen og har de fleste turene i turbøkene Turtips 1 og 2.

Utsira kommune

Kommunen har en vindkraftkonsesjon. Det er levert inn melding om utvidelse av denne, dvs at de to turbinene skal fjernes. HT ser at øya har myk ekskludering, noe som antagelig gjelder den enorme fugleinteressen som kommunen er kjent internasjonalt for. NOF-Rogaland uttaler seg om dette.

HT har turistforeningshytta Nordvikgården. Den er meget godt besøkt hele året, mellom 2500- 3000 overnattinger. Turtipsbøkene har turbeskrivelser for øya.

Haugesund kommune

Kommunen er stort sett et «eksludert-område», sannsynligvis pga befolkningstettheten. Men området Byheiene er uten skravering. Byheiene er Haugesund, med omkransede kommuner, sitt største og viktigste friluftsområde med tilrettelagt og merkede turløyper. Mye av området ligger innenfor vannverkets nedslagsfelt.

HT gir i disse dager ut et nytt turkart og turhefte for område, samt ei bok om områdets historie gjennom tidene. HIL-orientering skal erstatte klubbhytte i Djupadalen med nybygg, som skal brukes bl.a. under orienteringsløp.

Haugesund Fjellag har foreningshytte, Håvåshytta, nær Stakkestadvatnet, som er et yndet turmål. Kringsjøhytta ligger nær Steindsfjellet og har samme funksjon som Håvåshytta. De driver også sauehold for å pleie landskapet, som består mye av kystlynghei. Lyngbrenning foretas jevnlig.

Haugesund 13.10.2018

Karl Andreas Knutsen

Styreleder HT

